

Kymmenen harhakäsitystä rokotuksista

1. Yhdistelmärokotteet kuormittavat liikaa lapsen vastustuskykyä

Eivät kuormita. Lapsen puolustusjärjestelmä alkaa kehittyä jo sikiökaudella. Pieni vauva kykenee muodostamaan vasta-aineita yhdellä kertaa ainakin tuhat kertaa suuremmalle määrälle rokotteita kuin mitä nykyisessä rokotusohjelmassa annetaan. Rokotteeseen on usein poimittu taudinaiheuttajasta vain vastustuskyvyn kehittymisen kannalta oleellinen osa. Tätä osaa, jota vastaan elimistön puolustusjärjestelmä alkaa kehittää vasta-aineita, kutsutaan antigeeniksi. Yhdestä yhdistelmärokotepistoksesta lapsi saa antigeeneja saman verran kuin hyttysenpistosta.

2. Rokotteet heikentävät lapsen vastustuskykyä

Rokotteet eivät heikennä lapsen vastustuskykyä, ne päinvastoin vahvistavat sitä. Ne valmistavat lapsen puolustusjärjestelmää kohtaamaan vakavia taudinaiheuttajia. Toisin kuin itse tauti, rokottaminen ei häiritse elimistön puolustautumista muita taudinaiheuttajia vastaan. Monet taudit johtavat lapsilla jälkitauteihin - rokotuksen jälkeen jälkitauteja ei ole odotettavissa. Tutkimuksissa on saatu viitteitä siitä, että rokotteilla on ylipäätään vähemmän infektioita kuin rokottamattomilla.

3. Rokotteet aiheuttavat autismia, diabetesta tai allergiaa

Autismi, diabetes ja allergiat ovat viime vuosikymmenten aikana lisääntyneet korkean elintason maissa. Koska lähes kaikki näihin tauteihin sairastuneet lapset ovat ehtineet saada rokotuksia ennen sairastumistaan, on epäilty, että tautien syynä voisivat olla samoihin aikoihin yleistyneet ja laajentuneet rokotusohjelmat. Laajojen väestötutkimusten mukaan mikään rokote ei lisää autismin, diabeteksen tai allergioiden vaaraa.

4. Rokotteiden apu- ja säilöntäaineet ovat myrkyllisiä

Rokotteet sisältävät hyvin pieniä määriä apu- ja säilöntäaineita, esimerkiksi formaldehydiä ja alumiinia. Näitä tarvitaan rokotteen tehon ja säilyvyyden varmistamiseksi tai sopivan koostumuksen aikaansaamiseksi. Määrät ovat niin pieniä, että lapsi saa huomattavasti enemmän näitä aineita jo elinympäristöstään, esimerkiksi liikennepäästöistä, huoneilmasta, ruuasta, juomasta ja jopa äidinmaidosta.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

5. Olisi luonnollisempaa ja turvallisempaa, että lapset sairastaisivat lastentaudit kuin ottaisivat rokotuksen

Rokotus on sekä luonnollinen että monin verroin turvallisempi tapa saada vastustuskyky tautia vastaan kuin taudin sairastaminen. Esimerkiksi tuhkarokkoon kuolee jopa korkean elintason maissa yksi ihminen jokaista 10 000 sairastunutta kohti. Rokotteen ei tiedetä aiheuttaneen kuolemantapauksia. Tuhkarokkotartunnasta seuraa aivotulehdus 400 kertaa useammin kuin rokotuksesta. Kouristuskohtauksen riski rokotukseen verrattuna on 15-kertainen. Taudin sairastaminen on siis kymmeniä tai jopa satoja kertoja vaarallisempaa kuin rokotteen ottaminen.

6. Hyvä hygienia ja ravitsemus riittävät tautien ehkäisyyn

Hyvä hygienia ja ravitsemus auttavat osaltaan joidenkin tautien torjunnassa, mutta vasta rokotukset ovat hävittäneet taudit maastamme. On tauteja, joiden tarttuminen riippuu paljonkin hygieenisistä oloista tai ravitsemuksesta, esimerkiksi tuberkuloosi. On myös tauteja, joiden tarttumisessa hygienialla ja ravitsemuksella ei ole juurikaan merkitystä, esimerkiksi hinkuyskä, tuhkarokko, vihurirokko ja sikotauti. Kohonnut elintaso ei vähentänyt myöskään Hib-bakteerin aiheuttamia vakavia infektioita: niiden esiintyminen oli Suomessa huipussaan juuri ennen rokotusten aloittamista 80-luvulla.

7. Osa Suomen rokotusohjelman rokotteista on turhia. Miksi rokottaa lieviä tauteja, kuten ripulia tai lasten rokkotauteja vastaan?

Rokotusohjelma on perusteellisen harkinnan tulos, yksikään ohjelmassa oleva rokote ei ole turha. Taudit, joita vastaan rokotetaan, ovat vaarallisia ja aiheuttavat paljon turhaa kärsimystä. Esimerkiksi rotavirusripulin takia Suomessa joutuu sairaalahoitoon keskimäärin 2000 lasta vuosittain. Tuhkarokon jälkitautina lapsi voi saada keuhkokuumeen tai aivotulehduksen. Tuhkarokkoon kuolee noin yksi jokaista 10 000 sairastunutta kohti.

8. Rokotuksin ehkäistävät taudit ovat harvinaisia, rokotukset ovat turhia

Niin kauan kun tauteja vielä esiintyy maapallolla, rokotteita tarvitaan. Suurinta osaa rokotuksin ehkäistävistä taudeista ei Suomessa enää nähdä. Ne voivat kuitenkin helposti palata maahamme ja ilman rokotusten antamaa suojaa levitä täällä uudelleen.

9. Esimerkiksi hinkuyskään sairastuu myös rokotettuja lapsia, rokotteet eivät tehoa

Mikään rokote ei ole sataprosenttisen tehokas. Useimpien nykyiseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden teho on yli 90 prosenttia, mutta hinkuyskärokotteen teho on hieman huonompi. Nykyisten soluttomien hinkuyskärokotteiden teho on eri tutkimuksissa ollut 70-90 prosenttia. Hinkuyskärokote suojaa myös lyhyemmän ajan kuin muut rokotteet. Vaikka rokote ei aina pystyisikään estämään hinkuyskään sairastumista, se kuitenkin yleensä lieventää tautia.

10. Rokotuksia annetaan lapselle liian varhain. Olisi turvallisempaa odottaa esimerkiksi vuoden ikään, ennen kuin ne aloitetaan

Monet rokotuksin ehkäistävät taudit voivat olla kaikkein kohtalokkaimpia juuri vauvoille. Siksi rokotukset on tarkoituksenmukaista aloittaa riittävän varhain. Jos rokotuksia siirretään myöhemmäksi, lapsi voi sairastua ennen kuin rokotuksia on edes ennätetty aloittaa.

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS